

Datum
2019-10-24
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2019-16189

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Remiss angående Motion av Jörgen Grubb (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) om bättre studiero i våra skolor STK-2019-897

Grundskolenämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I motionen föreslås bl.a. att grundskolenämnden ska utarbeta riktlinjer om hur skolpersonal ska främja studiero och att grundskoleförvaltningen årligen ska redogöra för grundskolornas ordningsregler för grundskolenämnden. Studiero är till stor del kopplad till undervisningens kvalitet och lärmiljön utvärderas kontinuerligt som en del i huvudmannens och skolornas systematiska kvalitetsarbete. Grundskolenämnden är av uppfattningen att det finns brister i trygghet och studiero i skolorna, vilket bland annat visas genom lärar- och elevenkäter. Vidare ser grundskolenämnden allvarligt på lärare och elevers arbetsmiljö och utesluter inte att det kan komma att behövas fler åtgärder och metoder för att stärka studieron och tryggheten i skolan. Grundskolenämnden bedömer dock att Malmö stads grundskolor redan idag har möjlighet att vidta proaktiva och reaktiva åtgärder i syfte att uppnå trygghet och studiero. Mot denna bakgrund föreslår grundskolenämnden att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Yttrande

Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Bestämmelser om trygghet och studiero regleras i skollagen. Där finns bl.a. bestämmelser om ordningsregler och hur dessa ska tas fram samt vilka disciplinära åtgärder skolpersonal får vidta. Rektorns ansvar för att elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är sedan den 1 juli 2019 förtydligad i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Malmö stads grundskolor arbetar utifrån styrdokumentens bestämmelser om att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet och ska utarbetas under medverkan av eleverna. Rektor och lärare har även möjlighet att vidta disciplinära åtgärder

för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Därutöver ska skolan arbeta med värdegrundsarbete samt motverka och åtgärda kränkande behandling.

Grundskoleförvaltningens och Skolinspektionens elevenkäter kartlägger sammantaget årligen hur eleverna i Malmös grundskolor och grundsärskolor upplever sin lärmiljö, till exempel om de tycker att det finns studiero på lektionerna och om de känner sig trygga i skolan.

Skolverket tillhandahåller ett självskattningsverktyg som kan användas för att undersöka och utveckla skolornas arbete för att främja studiero och en trygg skolmiljö. Att följa upp värdegrundsresultaten ingår i grundskoleförvaltningens handlingsplan för att utveckla huvudmannens uppföljning som beslutades i juni 2019. Syftet är att synliggöra resultatet av skolornas värdegrundsarbete, vid sidan av kunskapsresultaten.

Skolverket visar i en rapport att det är skolans långsiktiga och förebyggande arbete som ger bäst effekt för trygghet och studiero.¹ Även om ordningsregler och disciplinära åtgärder kan ha en viss betydelse pekar resultatet på att skolornas förebyggande arbete är viktigare. Det handlar om att bygga tillitsfulla relationer, om lärarnas ledarskap i klassrummet och om rektors styrning, att skolan kan möta elevernas behov av stöd och utmaningar, genomföra anpassningar och om insatser från elevhälsan. Skolinspektionen visar i en granskning att lärarens förmåga att genomföra undervisning med tydliga strukturer och med en variation av arbetsformer i hög grad påverkar såväl elevernas engagemang och aktivitet som studieron. I sådana klassrum är det ovanligt att elever inte vet vad de ska göra eller tröttnar på de uppgifter de ska utföra.²

Det är viktigt att lärarna känner till sina befogenheter och att de känner stöd från huvudmannen i deras arbete för att främja studiero och vid åtgärder när en elev stör undervisningen eller uppträder olämpligt. Till exempel används den så kallade åtgärdstrappan som en rutin för skolorna. Den kompletteras med ett stödmaterial och blanketter som finns tillgängliga i förvaltningen och som ska användas för att dokumentera när ordningsreglerna bryts.

När skolan motverkar kränkande behandling och diskriminering ökar elevernas trygghet. Det är en viktig del för arbetet med att främja studiero. Arbetet mot kränkande behandling regleras i skollagen. Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Varje år ska skolan göra en plan med de insatser som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Enligt grundskolenämnden ges möjligheter till vidareutbildning för skolpersonal, som till exempel att utveckla ledarskapsförmågan i klassrummet. Det sker b.la. inom ramen för utvecklingsavdelningens utbildnings- och utvecklingsinsatser, inom områden som Lärare som ledare eller Trygghet och studiero. Insatser från utvecklingsavdelningen ges både som obligatoriska stöd och som stöd när behov uppstår på skolorna.

¹ Skolverket 2018, *Ordningsregler och disciplinära åtgärder*.

² Skolinspektionen 2016, *Skolans arbete för att säkerställa studiero*.

Grundskolenämnden är av uppfattningen att det finns brister i trygghet och studiero i skolorna, vilket bland annat visas genom lärar- och elevenkäter. Grundskolenämnden ser allvarligt på lärare och elevers arbetsmiljö och utesluter inte att det kan komma att behövas fler åtgärder och metoder för att stärka studieron och tryggheten i skolan. Av ovan beskrivna bedömer dock Grundskolenämnden att skolorna redan arbetar proaktivt för att förbättra studieron samt att åtgärder för att förbättra arbetsmiljön för lärare även ses över nationellt. Det finns därför inget särskilt behov av att under rådande omständigheter ta fram särskilda riktlinjer för att främja studiero, eller att låta skolorna årligen redogöra för sina ordningsregler. Detta skulle dessutom innebära att ytterligare en administrativ börda läggs på skolorna. Mot denna bakgrund föreslår grundskolenämnden att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Mot denna bakgrund föreslår grundskolenämnden att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Ordförande

.....
Sara Wettergren
.....

Grundskoledirektör

.....
Anders Malmquist
.....

SD anmäler reservation.

MP anmäler muntlig reservation.

V anmäler muntlig reservation.

M och C avser inkomma med ett gemensamt särskilt yttrande.